

care însă astăzi nu mai există. După părerea prof. L. Miletici, locuitorii bulgari ai satului sînt originari din Tetovo, Kumanovo, Kratovo (Macedonia), inițial locuitorii fiind din Kopilovo, astăzi Ciproveț. În timpul răscoalei de la Ciproveț (1688), ei s-au refugiat în Banat (România), de unde mai târziu s-au reîntors în Bulgaria, stabilindu-se pe locul unde se găsesc astăzi¹. După cum se observă, populația de la Novo Selo (satul a luat ființă, după părerea lui St. Mladenov, cu aproximativ 500 de ani în urmă²) nu era unitară, ci provenea din cele mai diferite regiuni ale țării. La această populație s-a adăugat mai târziu un număr mic de români.

Dintre lingviștii care s-au ocupat în diferite împrejurări de Novo Selo, numai G. Weigand consideră (fără a aduce argumente lingvistice, istorice sau etnografice) că purtătorii graiului ar fi fost sîrbi³. Acest punct de vedere nu mai este nevoie în prezent să fie combătut.

Astăzi graiul din Novo Selo este unitar și numai printr-un studiu aprofundat se poate stabili proveniența diferită a unora dintre elementele sale. În lucrarea citată mai sus, St. Mladenov analizează principalele particularități fonetice, morfologice și, în parte, lexicale ale graiului.

2. Satul Novo Selo este situat în mijlocul unei populații românești compacte. Singurele sate bulgărești apropiate sînt Vinárovo (Ciunguruz) și Gradeș (Gârți). Locuitorii din satele Vrăv, Florentin, Iăsên Gănzovo, Bregovo, Rakovița (Kúdelin), Balei, Nego-vánovți și altele sînt români⁴. Populația din Novo Selo s-a stabilit aici înaintea colonizării românești. Cînd, în secolul al XVIII-lea începe migrarea românilor de la nord de Dunăre, Novo Selo era, desigur, un sat bine organizat. Așa se explică de ce n-a fost „înghițit” de valul compact românesc. Vatra satului se întindea pînă la Timoc, iar la sud pînă la satul Gănzovo.

Bulgarii de la Novo Selo trăiesc de două veacuri în contact direct cu românii. Se constată frecvente căsătorii între bulgarii din Novo-Selo și româncele din satele învecinate sau viceversa. Subliniem însă de la început că la Novo Selo bilingvismul nu este un fenomen curent. În cazul căsniciilor mixte, copiii nu știu, de obicei, românește. Bineînțeles, există și unele excepții.

Una dintre cele mai interesante probleme ce se pun în legătură cu graiul bulgar de la Novo Selo este aceea de a se ști dacă primul contact dintre locuitorii satului și români s-a produs la sud de Dunăre sau, așa cum e de părere L. Miletici, într-o perioadă mai veche și la nord de Dunăre⁵. Cercetările lingvistice ce se vor întreprinde în viitor, mai ales cu privire la lexic, vor contribui de bună seamă la lămurirea acestei probleme.

¹ Cf. L. Miletici, «Архивите» в Силистренско и следи от носовки в техния език, «Периодическо списание», LXI, 1901, p. 638—640; vezi, de asemenea, și St. Mladenov, *op. cit.*, p. 496 și urm.

² Cf. St. Mladenov, *op. cit.*, p. 496.

³ Cf. G. Weigand, *Dialectele românești ale Valahiei mici, ale Serbiei și ale Bulgariei, în România din Timoc*. Culegere de izvoare îngrijită de C. Constante și A. Golopența, București, 1943, p. 84, 87.

⁴ Cf. M. K. Sarafov, *op. cit.*, p. 60; Тв. Тодоров, *Северезападните български говори* în «Сборник за народни умотворения» т. XLI, 1936, p. 19.

⁵ Cf. L. Miletici, *op. cit.*, p. 638 și urm.